

Forkurseksamen sept-7.2016

Del1

Datamateriell: -13, -7, -3, -3, -3, 0, 4, 5, 8, 8

1. Gj.sn: $\frac{-13+(-7)+(-3)+(-3)+(-3)+0+4+5+8+8}{10} = \frac{-29+25}{10} = \frac{-4}{10} = -0,4$

Median: -13, -7, -3, -3, **-3, 0**, 4, 5, 8, 8

$$\frac{-3 + 0}{2} = \frac{-3}{2} = -1,5$$

Typetall: -3

Var.br: Størst verdi – minst verdi: $8 - (-13) = 8 + 13 = 21$

2. 2 deler saft og 5 deler vann. (Oppgave: 8 deler saft)

$2 \cdot 4$ deler saft og $5 \cdot 4$ deler vann

8 deler saft og 20 deler vann = 28 deler totalt = 28 dl totalt i blandingen

3. *Varen før* $(x) \cdot 0,20 = 120$

$$x \cdot 0,20 = 120kr$$

$$x = \frac{120kr}{0,20}$$

$$x = 600kr$$

4. $2x - 4 + x = -8 + x - 7$

$$2x + x - x = -8 - 7 + 4$$

$$2x = -11$$

$$\frac{2x}{2} = \frac{-11}{2}$$

$$x = -5,5$$

5. $1,2 \times 10^{-6}$

6. a) De har en felles vinkel og begge har en rett vinkel. Derfor må de være formlike.

$$b) \Delta ABC = \frac{12 \cdot 15}{2} = \frac{180}{2} = 90 \text{ cm}^2$$

ΔADE :

$$AB - DB = AD$$

$$12 - 7 = 5$$

$$AD = 5 \text{ cm}$$

$$\frac{AC}{AD} = \frac{AB}{DE} \rightarrow \frac{15}{5} = \frac{12}{x} \rightarrow 15x = 60 \rightarrow x = 4$$

$$DE = 4 \text{ cm}$$

For å finne AE bruker vi Pytagoras:

$$4^2 + x^2 = 5^2$$

$$16 + x^2 = 25$$

$$x^2 = 25 - 16$$

$$x^2 = 9$$

$$x = 3 = AE$$

$$\text{Areal av } \Delta ADE = \frac{AE \cdot DE}{2} = \frac{3 \cdot 4}{2} = \frac{12}{2} = 6 \text{ cm}^2$$

7. Trekanten er likesidet, det vil si at alle sidene er 6 cm ettersom den har en side lik en side i kvadratet. 2 av sidene til trekanten + 2 av sidene i kvadratet blir til sammen 24 cm. Da har vi igjen omkretsen av halvsirkelen som vi finner ved å ta omkrets av sirkel $O = d \cdot \pi$ og dele dette på 2 for halvsirkel. $O = 6 \text{ cm} \cdot 3 = 18 \text{ cm}$, som gjør at halvsirkelen er 9 cm. Til sammen har figuren en omkrets på 33 cm.

$$8. \frac{2}{7} \cdot \frac{5}{6} + \frac{5}{7} \cdot \frac{2}{6} = \frac{10}{42} + \frac{10}{42} = \frac{20}{42}$$

$$\frac{20 : 2}{42 : 2} = \frac{10}{21}$$

9. [0,10> 5
 [10,15> 4
 [15,20> 4
 [20,30> 5

b) Søy1: bredde 10, høyde 0,5

Søy2: bredde 5, høyde 0,8

Søy3: bredde 5, høyde 0,8

Søy4: bredde 10, høyde 0,5

10.

År	KPI	Nominell lønn
1972	20,4	40 000
2015	139,8	420 000
1998	100	X

$$\frac{40\,000}{20,4} = \frac{x}{100} \rightarrow 4000000 = 20,4x \rightarrow x \sim 196078$$

$$\frac{420\,000}{139,8} = \frac{x}{100} \rightarrow 42\,000\,000 = 139,8x \rightarrow x \sim 300429$$

Dattera har størst kjøpekraft i 2015.

11. Salg av aviser (x) og inntekt (y). $f(x) = 5x + 50$

Per avis tjener jeg 5kr, jeg har også 50kr i fast lønn når jeg skal selge. Grafen vil stige mot høyre alt ettersom hvor mange aviser som blir solgt.
(Tegn grafen i et koordinatsystem)

12. $f(x) = 8000 \times 1,025^x$

Del2

1. $8000 \times 1,045^6 \times 0,955^6$

2. a) $10000 = \text{ant. Liter før lekkasjen}$
 $0,998$ tilsvarer $0,2\%$ reduksjon per min.

b) Skjæringspkt: $x=346,23$, $y=5000$

d) $S(480) = 6174,75$
 $S(x) = \text{Hvor mye som har rent ut}$

e) M ved 180: $-13,96$ (Altså: Minker med ca 14 l. pr. minutt)
S ved 180: $13,96$ (Altså: Øker med ca 14 l. pr. minutt)

3. a) $f(x) = 5,01 \times x^{9,64}$

(Hvordan? Se video: <https://www.youtube.com/watch?v=e2IVKEUNh8Q&t=4s>)

b) 10,5 (dvs. den 11. dagen)

c) Vekstfart mellom $x=14$ og $x=50$ er $0,95x$. Sara får i denne tiden gjort nesten 1 lapp per dag, nøyaktig 0,95 lapper per dag.

(Hvordan? Se video:

https://www.youtube.com/watch?v=hdaJQ_Q1FeQ&list=PLlovNuwu4g4DsTyEGaQncUzNpbCWIfUXH&index=1)

4. 2 som ikke spiller fotball eller håndball. 12 som spiller fotball, 6 som spiller håndball og 4 som spiller begge deler. Totalt 24 stykk.

a) $\frac{6}{24} = \frac{1}{4}$

b) $\frac{4}{16} = \frac{1}{4}$

5. a)

Diameter: $21\text{cm} = 2,1\text{dm}$

Radius: $10,5\text{cm} = 1,05\text{dm}$

Høyde: $29\text{cm} = 2,9\text{dm}$

Areal av sylinder: $3,14 \cdot 1,05\text{dm} \cdot 1,05\text{dm} \cdot 2,9\text{dm} = 10,04\text{dm}^3 = 10,04\text{L}$

- b)

$$\frac{1}{4} \text{ av gryta} = \frac{10,04\text{L}}{4} = 2,51\text{L} \quad \frac{3}{4} \text{ av gryta} = 3 \cdot 2,51\text{L} = 7,53\text{L}$$

Kjegle diameter: $10\text{cm} = 1\text{dm}$

Kjegle radius: $5\text{cm} = 0,5\text{dm}$

Kjegle høyde: $12\text{cm} = 1,2\text{dm}$

$$\text{Volum av kjegle: } \frac{\pi \cdot r^2 \cdot h}{3} = \frac{3,14 \cdot 0,5^2 \cdot 1,2\text{dm}}{3} = 0,314\text{dm}^3 = 0,314\text{L}$$

$$\text{Hvor mange kjegler får vi fylt? } \frac{7,53\text{L}}{0,314\text{L}} = 23,98$$

Vi får omtrent fylt 24 kjegler med gele.

6. a)

	A	B	C
1		2014	2015
2	Måned	Forbruk (kWh)	Forbruk (kWh)
3	Januar	1936	1704
4	Februar	846	1505
5	Mars	2144	1610
6	April	1581	1422
7	Mai	1499	1499
8	Juni	521	1083
9			
10	Gjennomsnitt:	1421,166667	1470,5
11	Standardavviket:	571,5859272	195,1467397

	A	B	C
1		2014	2015
2	Måned	Forbruk (kWh)	Forbruk (kWh)
3	Januar	1936	1704
4	Februar	846	1505
5	Mars	2144	1610
6	April	1581	1422
7	Mai	1499	1499
8	Juni	521	1083
9			
10	Gjennomsnitt:	=GJENNOMSNIITT(B3:B8)	=GJENNOMSNIITT(C3:C8)
11	Standardavviket:	=STDAV.P(B3:B8)	=STDAV.P(C3:C8)

b) Når vi ser på standardavvikene om forbruket i første halvdel av 2014 sammenlignet med første halvdel av 2015 kan vi se at det er større variasjon i dataene vi har fått inn for 2014. Det er altså større variasjon mellom tallene i 2014.

7. Oppgave a og b:

	A	B	C
1			
2	Innkjøpspris:	800	1200
3	Kostnader til transport, toll og merverdiavgift:	480	720
4	Fortjeneste:	240	300
5	Utsalgspris:	1520	2220

	A	B	C
1			
2	Innkjøpspris:	800	1200
3	Kostnader til transport, toll og merverdiavgift:	=B2*0,6	=C2*0,6
4	Fortjeneste:	=HVIS(B2<1000;B2*0,3;B2*0,25)	=HVIS(C2<1000;C2*0,3;C2*0,25)
5	Utsalgspris:	=SUMMER(B2:B4)	=SUMMER(C2:C4)

8.   a) 20 pinner
       b) $f(n) = 4n$
       c) $n(n-1)$
       d) 2160